

**Пропозиції та зауваження Держводагентства до проєкту Закону України
«Про залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства»**

Пропонуємо:

1. У вступній частині проєкту Закону України «Про залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства» (далі – Закон) недоречно включено засади, що не належать до сфери діяльності центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, а саме – покращення екологічного стану водних об'єктів. Норм, які б свідчили про механізми покращення екологічного стану у законопроекті відсутні.

2. Пропонується у тексті законопроекту формулювання щодо покращення екологічного стану видалити, оскільки норми закону не корелюють з поняттями визначення екологічного стану, затвердженими наказом Мінприроди від 14.01.2019 № 5, та заходами для його покращення, що передбачаються планами управління річковими басейнами відповідно до Порядку їх розроблення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 травня 2017 р. № 336.

3. У статті 1 визначено, що об'єктом інвестицій щодо рибогосподарської експлуатації водних об'єктів у спеціальних рибних господарствах є рибогосподарські водні об'єкти, а об'єктами залучення інвестицій у розвиток аквакультури є частини рибогосподарських водних об'єктів, акваторія (водний простір) внутрішніх морських вод, територіального моря, а також акваторії (водного простору) виключної (морської) економічної зони.

Разом з тим, інвестиції направлені не на покращення екологічних умов водного об'єкта, а лише на рибогосподарську експлуатацію, що впливає із самого визначення.

Окрім того, відповідно до статті 4 Закону України «Про інвестиційну діяльність» **об'єктами інвестиційної діяльності** можуть бути будь-яке майно, в тому числі основні фонди і оборотні кошти в усіх галузях економіки, цінні папери (крім векселів), цільові грошові вклади, науково-технічна продукція, інтелектуальні цінності, інші об'єкти власності, а також майнові права. Водні об'єкти не підпадають під категорію таких об'єктів. Пропонуємо переглянути визначення щодо об'єкту інвестицій.

4. У статті 1 термін «спеціальне товарне рибне господарство» вже визначенню у ст. 1 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів». Пропонуємо залишити у редакції ЗУ «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів».

Пропоноване законопроектом визначення передбачає додатково необхідність інвестором отримання договору про здійснення інвестицій щодо рибогосподарської експлуатації водних об'єктів у спеціальних товарних рибних господарствах та дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах.

5. В тексті законопроекту визначення рибогосподарських водних об'єктів та їх частин привести у відповідність до чинного законодавства, зокрема статті 1

Водного кодексу України, а саме замінити словосполучення «частин рибогосподарських об'єктів» словами «рибогосподарські водні об'єкти (їх частини)».

6. Запропоноване визначення «туводні види водних біоресурсів – види водних біоресурсів, які перебували(перебувають) у рибогосподарському водному об'єкті до початку їх спеціального використання» містить ризики неможливості встановити такі види водних біоресурсів.

7. У пункті 1 статті 3 з переліку принципів залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства видалити «3) збереження навколишнього природного середовища;», оскільки законопроектом не передбачаються механізми збереження навколишнього природного середовища.

8. Необхідно врахувати, що використання водних об'єктів здійснюється іншими водокористувачами, відповідно пункт 3 статті 5 доповнити абзацом наступного змісту «До переліку водних об'єктів для залучення інвестицій не можуть бути включені:

- водні об'єкти, на які укладені договори оренди в порядку, визначеному водним та земельним законодавством, які діють на строках і умовах, визначених такими договорами;

- водосховища комплексного призначення та водні об'єкти, що використовуються для питних потреб;

- озера, площею водного дзеркала понад 3 га;

- водні об'єкти, розташовані в межах природно-заповідного фонду та об'єктах Смарагдової мережі.»

Разом з тим, вбачаємо недоцільним формування переліків об'єктів для залучення інвестицій, оскільки це збільшить навантаження на працівників Держрибагентства та Держводагентства, що є нелогічним з огляду на поточну ситуацію у державному секторі.

Існуючі правила розроблення законодавчих актів дають можливість визначити об'єкти залучення інвестицій без відповідних переліків.

9. Абзац 1 пункт 5 статті 5 пропонуємо викласти у такій редакції:

«Перелік водних об'єктів для залучення інвестицій у розвиток аквакультури формується щорічно до 1 лютого центральним органом рибного господарства, погоджується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, та затверджується або оновлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері рибного господарства, та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, узагальнює всі інвестиційні пропозиції щодо об'єктів залучення інвестицій у розвиток аквакультури, розроблені ним самим, а також ті, які надійшли до нього, і включає їх до проекту переліку об'єктів залучення інвестицій у розвиток аквакультури.»

10. Пункт 2 статті 6 викласти у наступній редакції «2. Науково-біологічне обґрунтування розробляється на замовлення Держрибагентства підприємствами, установами або організаціями, що належать до сфери управління Держрибагентства, або науковими установами, які перебувають у віданні

Національної академії наук, Національної академії аграрних наук, відповідно до погодженої Держрибагентством програми дослідних робіт.»

11. В пункті 1 статті 9 доповнити абзацом «Умови використання водних об'єктів визначаються у договорі оренди землі у комплексі з розташованим на ній водним об'єктом у порядку, визначеному земельним та водним законодавством України».

12. В пункті 5 статті 9 незрозумілим є обмеження площі земельної ділянки, наданої інвестору у користування (оренду), що не може перевищувати 0,5 га.

13. Статті 10 та 17 містять дублювання.

14. Статті 6 та 20 містять дублювання.

15. В пункті 8 статті 9 доповнити умови щодо фінансування робіт з розроблення паспорту водного об'єкту.

16. В пункті 2 статті 18 доповнити об'єктами, які не можуть бути об'єктами інвестицій щодо рибогосподарської експлуатації водних об'єктів, на які видані дозволи на спеціальне водокористування, та водні об'єкти, які знаходяться на балансі водогосподарських організацій.

17. Стаття 18 та 19 повторюються з нормами статті 5. Пропонуємо прибрати дублювання та врахувати запропоновані зміни до статті 5 у статтях 18 та 19.

18. В пункті 1 статті 19 доповнити погодження переліку об'єктів залучення інвестицій за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, та затвердження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері рибного господарства та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

19. В пункті 2 статті 19 доповнити абзацом «При формуванні переліку об'єктів залучення інвестицій необхідно враховувати наявність водних об'єктів, по яким укладені договори оренди в порядку, визначеному водним та земельним законодавством, які діють на строках і умовах, визначених такими договорами».

20. В пункті 4 статті 20 перелік об'єктів доповнити паспортом водного об'єкту та договором оренди землі у комплексі з розташованим на ній водним об'єктом.

21. У статті 26. Гарантії стабільності умов щодо здійснення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства відсутні положення щодо форс-мажорних обставин, наприклад війни.

22. В розділі V Прикінцеві та перехідні положення внесення змін до статті 60, 61, 62 Земельного кодексу та статті 88, 89, 90 може призвести до ризику нелегальної забудови прибережних захисних смуг, а також до обмеження громадян до узбережжя водних об'єктів на земельних ділянках прибережних захисних смуг, що перебувають у користуванні юридичних або фізичних осіб, а також справляння за нього плати.

23. Відповідно до підпункту 2 пункту 3 статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» друга категорія видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля, включає інтенсивна аквакультура з продуктивністю 10 тонн на рік і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах.

Враховуючи зазначене, законопроект потребує доопрацювання в частині врахування зазначеної норми Закону, а саме:

у пункті 4 статті 5 законопроекту передбачити, що до клопотання додається висновок з оцінки впливу на довкілля (у разі здійснення діяльності з інтенсивної аквакультури продуктивністю 10 тонн на рік і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах);

статтю 8 та пункт 3 статті 21 законопроекту доповнити абзацом такого змісту: «необхідність проходження процедури оцінки впливу на довкілля (у разі здійснення діяльності з інтенсивної аквакультури продуктивністю 10 тонн на рік і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах)».

24. Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 30.07.2012 № 471, зареєстрованим Міністерством юстиції України 14.08.2012 за № 1369/21681, затверджено нормативи екологічної безпеки водних об'єктів, що використовуються для потреб рибного господарства, щодо гранично допустимих концентрацій органічних та мінеральних речовин у морських та прісних водах (біохімічного споживання кисню (БСК-5), хімічного споживання кисню (ХСК), завислих речовин та амонійного азоту).

Тому, має бути враховано, що науково-біологічне обґрунтування обов'язково повинно містити інформація про показники якості води, шляхом доповнення пункту 4 статті 6 та пункту 3 статті 20 законопроекту абзацом такого змісту: «інформація про показники якості води».

25. Крім того, відповідно до статті 13 Закону України «Про аквакультуру» надання рибогосподарської технологічної водойми у користування на умовах оренди здійснюється за наявності паспорта рибогосподарської технологічної водойми та/або технічного проекту рибогосподарської технологічної водойми.

Враховуючи зазначене, до науково-біологічного обґрунтування обов'язково має додаватися паспорт рибогосподарської технологічної водойми та/або технічний проект рибогосподарської технологічної водойми.

26. Відповідно до статті 48 Водного кодексу України спеціальне водокористування – це забір води з водних об'єктів із застосуванням споруд або технічних пристроїв, використання води та скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти, включаючи забір води та скидання забруднюючих речовин із зворотними водами із застосуванням каналів.

У разі здійснення забору води з водних об'єктів із застосуванням споруд або технічних пристроїв, використання води та скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти, включаючи забір води та скидання забруднюючих речовин із зворотними водами із застосуванням каналі однією із істотних умов договору про здійснення інвестицій у розвиток аквакультури має бути необхідність отримання дозволу та спеціальне водокористування.

Враховуючи зазначене, статтю 8 та пункт 3 статті 21 законопроекту доповнити абзацами такого змісту: «необхідність отримання дозволу та спеціальне водокористування (у разі здійснення забору води з водних об'єктів із застосуванням споруд або технічних пристроїв, використання води та скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти, включаючи забір води та скидання забруднюючих речовин із зворотними водами із застосуванням каналів);

дотримання нормативів екологічної безпеки водних об'єктів, що використовуються для потреб рибного господарства.»

27. Враховуючи вимоги Водного кодексу України, Закону України «Про оренду землі», пункт 3 статті 21 законопроекту пропонуємо доповнити пунктом такого змісту: «необхідність укладання договору оренди землі в комплексі з розташованим на ній водним об'єктом».

28. Статтю 24 законопроекту доповнити абзацами такого змісту:

«анулювання дозволу та спеціальне водокористування (у разі здійснення забору води з водних об'єктів із застосуванням споруд або технічних пристроїв, використання води та скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти, включаючи забір води та скидання забруднюючих речовин із зворотними водами із застосуванням каналів);

розірвання/закінчення договору оренди землі в комплексі з розташованим на ній водним об'єктом.».

